

سرمقاله

در فقدان گفتمان زیست محیطی

■ **هومن جعفری**

با تشدید بحران آلودگی هوا در روزهای اخیر، بحث درباره دلایل، راه حل ها و همچنین مواجه گروه های مختلف با این پدیده بالا گرفته است. و البته درباره اینکه آیا در وضعیت موجود راهی برای غلبه بر این مشکل وجود دارد؟ و با اینکه پدیده ای است که هر سال در فصول سرد همچان کلان شهرهای ایران می شود و چه همچان ناخواسته ای. گروهی از سیاسی شدن این پدیده انتقاد می کنند؛ اینکه نباید آلودگی هوا را دستاویزی برای تحت فشار قرار دادن رقبای سیاسی کرد. می شود با این انتقاد همنوایی کرد، چرا که خبر عمومی، یا آنچه که مستقیماً معطوف به سلامت و زندگی شهروندان است باید فراتر از ملاحظات روز سیاسی تحلیل و بررسی شود. با اینحال دلالت های سیاسی مسائل اقلیمی و زیست محیطی انکار ناپذیر است و امروزه در دانشگاه ها شاخه ای از دانش یا به عبارت بهتر رشته ای دانشگاهی با عنوان بوم شناسی سیاسی (political ecology) به همین روابط متقابل بین تصمیمات صاحب منصبان و مسائل زیست محیطی می پردازد.

مسئله در ایران اتفاقا می تواند این باشد که این وجه سیاسی به رسمیت شناخته نمی شود؛ دولت ها احساس مسئولیت چندانی نمی کنند. آن هم با دانستن این نکته که بخش عمده ای از این بحران های زیست محیطی، ناشی از سیاست های خود آنها بوده است. یعنی در کنار برخی روندهای طبیعی کلان که در سطح بین المللی مطرح است، مثل گرمایش زمین، این مجموعه سیاست ها و طرح ها و برنامه های دولتی در چند دهه اخیر و شاید یک قرن اخیر بوده که وضعیت اقلیمی امروز ایران را چنین شکلی بخشیده است. از احداث بدون برنامه سد ها گرفته، تا مجوز ساخت و ساز برج در کلان شهرها، سیاست های صنعتی و موارد بسیار دیگر. منظور از مسئولیت پذیری یعنی اینکه تصمیم گیران اولاً باید اهمیت مسائل زیست محیطی را به رسمیت شناخته و دوماً به بازاندیشی و اصلاح رویه های موجود و اتخاذ راهبردهای مناسب جدید بپردازند. در ایران هنوز «گفتمانی» جدی در زمینه مسائل زیست محیطی شکل نگرفته است. در برنامه های انتخاباتی سیاستمداران و احزاب مختلف نشان چندانی از توجه و «برنامه ای» ویژه برای محیط زیست وجود ندارد. نهایتاً اشاراتی پراکنده دیده می شود به یک مورد خاص مثلاً دریاچه ارومیه. برنامه ای جدی، باید پیشینه سیاست های زیست محیطی، پیامدهای این سیاست ها و طراحی رویه های جدید کارشناسی شده را در دستور کار قرار دهد. کاری که البته هزینه بر است؛ ولی کیست که بر ضرورت در دستور کار قرار گرفتن آن تردید داشته باشد. سویه دیگر شکل نگرش گفتمان زیست محیطی، را باید از پایین، یعنی در سطح جامعه و یا جامعه مدنی ردیابی کرد. در این قسمت نیز متأسفانه با وجود فعالیت های پراکنده، تلاش متجمعی که بتواند محرک و اهرم فشاری هم برای شهروندان و هم برای متصدیان باشد صورت نگرفته است. بسیاری از جنبش های زیست محیطی موفق در سطح جهانی، در کنار استفاده از ظرفیت های دولتی، اساساً برخواسته از متن اجتماع و سازمان های غیردولتی فعال در این زمینه هستند. یعنی جامعه می تواند پدیده ای را به عنوان یک «مسئله» بر اصحاب قدرت تحمیل کند. حل چنین مسئله ای نیازمند همگرایی جدی نیروهای اجتماعی و سیاسی است. شاید حد شدن وضعیت تلنگری باشد برای تکوین چنین گفتمانی. البته اگر دیر نشده باشد

نایب رئیس انجمن داورسازان ایران:

امسال بدترین سال تامین دارو بعد از دوران جنگ

امتیاز از روند ایمن سازی ساختمان های نایمن شهر گزارش می دهد؛

نقش شهروندان در کاهش بهب های ساعتی

اخبار

سختگوی وزارت صمت:

وزارت صمت تصمیم گیرنده عرضه خودرو در بورس نیست

سختگوی وزارت صمت ضمن تاکید بر اینکه ایسن وزارت خانه نهاد تصمیم گیرنده در رابطه با عرضه خودرو در بورس کالا نیست عنوان کرد: در شرایطی که عرضه کمتر از تقاضاست و اختلاف قیمت بین کارخانه و کف بازار مشهود است، بنابراین عرضه در بورس کالا از نظر وزارت صمت روش قابل دفاع و مورد حمایت است، اما تصمیم در این زمینه با مسئولان مربوطه خواهد بود. روز ۲ بهمن ماه، سید محمدرضا سیدنورانی (رئیس شورا و مرکز ملی رقابت) در نامه‌ای خطاب به مجید عشقی (رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار)، کلیه محصولات ایران خودرو (اجز دو محصول هایما و تارا) و سایر یا را انحصاری اعلام و تاکید کرده است که خودروهای شاهین، دنا و پژو ۲۰۷ باید از بورس کالا خارج شوند. به دنبال این موضوع سختگوی وزارت صمت در گفت‌وگو با ایسنا، گفت که در شرایط فعلی (فزونی تقاضا به عرضه و اختلاف قیمت زیاد بازار و کارخانه) ما از عرضه در بورس کالا حمایت می‌کنیم؛ چرا که مدل موفق‌ی از عرضه خودرو بود که توانست قیمت‌ها را با قیمت به مراتب کمتر از قیمت بازار آزاد عرضه کند. اما در شرایط عادی که بازار متعادل است و خودروسازان در حداکثر توان تولید و نیاز داخل را برآورده می‌کنند، همچون گذشته (خارج از قرعه کشی) می‌تواند فروش انجام شود و دیگر ابزار یا واسطه‌ای لازم نیست. در شرایط عادی، اختیار نحوه فروش خودرو، با خودروساز است و می‌تواند تصمیم بگیرد که روند عرضه در بورس ادامه پیدا کند یا خیر و موضوع درون صنعتی است اما تاکید می‌کنیم که این روند در شرایط عادی بازار می‌تواند اجرایی شود.

پادداشت

■ **شعاطفه مرادی اسلامی**
دانشجوی دکتری حقوق عمومی دانشگاه تهران

نویسنده در یادداشت حاضر اصلاحاتی را مطرح می کند که می تواند گامی موثر در تقویت همبستگی اجتماعی و ارتقای ادراک عمومی نسبت به نتیجه بخشی مشارکت سیاسی و انتخابات تلقی شود. تاکنون مطالعات تجربی فراوانی پیرامون تحلیل رفتار رای دهندگان در انتخابات در ادبیات اقتصاد سیاسی و علوم اجتماعی انجام شده ؛ و البته روند صعودی کاهش مشارکت سیاسی شهروندان در کشورهای مختلف به مثابه یک نگرانی اصلی برای محققان و سیاست گذاران نقل محافل اندیشه ورزی واقع شده است.

مطالعات نشان می دهد که تصمیم برای رای دادن توسط یک رابطه متقابل پیچیده از عوامل اجتماعی- اقتصادی و روانشناختی مشخص می شود. عدم

فبر

وزیر کشور احتمال داد:

تغییر در استاندار ده‌ای شاخص آلودگی هوا برای جلوگیری از تعطیلی مدارس

وزیر کشور از طرح پیشنهادی در دولت از سوی سازمان محیط زیست برای تغییر در استانداردهای شاخص آلودگی هوا خبر داد تا لازم نباشد در این شرایط مدارس تعطیل شود. احمد وحیدی در حاشیه نشست استانداران در پاسخ به سوالی درباره تعطیلی مدارس به جهت آلودگی هوا، اظهار کرد: تعطیلی مدارس به خاطر رفع آلودگی نیست، بلکه بخاطر سلامتی فرزندانمان است. مصوبه‌ای وجود دارد که در آن مشخص کرده در چه شاخصی از آلودگی، مدارس باید تعطیل باشند. گروه‌های اضطرابی استان‌ها براساس همین مصوبه ناچارند تصمیم به تعطیلی بگیرند. وی اضافه کرد: در هر حال این موضوع موجب شد تا با کمک سازمان محیط زیست پیشنهاد جدیدی را برای دولت تعیین کنیم تا این استانداردها را کمی تغییر دهیم تا لازم نباشد در این شرایط مدارس مان را تعطیل کنیم. وحیدی که در جمع خبرنگاران و در حاشیه نشست استانداران سراسر کشور سخن می‌گفت درباره این نشست اظهار کرد: یکی از موضوعات مورد بررسی در این نشست، مولدسازی دارایی‌ها بود که با حضور وزیر اقتصاد این موضوع مورد بررسی قرار گرفت. چارچوب‌های مقرراتی مولدسازی دارایی‌ها در دولت فراهم شده است. این کار بسیار مهم، ظریف و دقیق است که هم باید با سرعت لازم و هم دقت کافی انجام شود. لازم بود چارچوب مسائل با حضور استانداران بحث شود چون اجرای این تصمیم در استان‌ها بر عهده استانداران است. با بحث های انجام شده در موقعیت بهتری برای اجرای تصمیم مولدسازی دارایی‌ها قرار گرفته‌ایم.

وی ادامه داد: موضوع دوم درباره مسائل اداری و استخدامی بود که رئیس این سازمان نکات مدنظر خود را مطرح کرد. موضوع پهرموری مورد تاکید رئیس جمهور است و در این جلسه این موضوع مورد گفت‌وگو قرار گرفت. همچنین درباره سرمایه انسانی ، کمبودها و توانمندسازی هایی که مورد نیاز است، بحث شد. وزیر کشور با اشاره به بررسی موضوع اشتغال با حضور وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی بیان کرد: در این نشست آمارهای بسیار خوبی که بر اثر ایجاد اشتغال پدید آمده و بر پایه سامانه رصد تا مرز ۱ میلیون شغل می‌رسد، بررسی شد. کارهای خیلی خوبی در استان‌ها انجام شده است. برای تقویت اشتغال که مهمترین مساله روز کشور است هم وزارت رفاه و هم استانداران آماده هستند. در سال ۱۴۰۲ منابع لازم اختصاص داده می شود تا در جذب این تبصره‌های ۱۶ و ۱۸ قوی‌تر عمل کنیم. بانک‌ها هم باید همکاری کنند برخی بانک‌ها خوب همکاری کرده‌اند؛ ولی برخی بانک‌ها باید همکاری بهتری کنند. امسال سال خوبی در جهت ایجاد اشتغال داشته‌ایم و امیدوارم سال آینده هم این روند ادامه پیدا کند.

توسط بانک گردشگری:

پرداخت بیش از ۲۳۰۰ میلیارد تسهیلات ازدواج، ودیعه مسکن و فرزندآوری

بانک گردشگری در ۹ ماهه منتهی به پایان آذر ۱۴۰۱ در راستای تسهیلات تکلیفی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حدود ۳۰۰۰ فقره تسهیلات به مبلغ ۲۳۱۱ میلیارد و ۶۴۰ میلیون ریال در بخش‌های ازدواج، ودیعه مسکن و فرزندآوری پرداخت کرد. به گزارش روابط عمومی بانک گردشگری، میزان پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج ۸۵۹ فقره به مبلغ ۱۱۵۹ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال، تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری ۱۲۵۲ فقره معادل ۴۸۹ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال و ودیعه مسکن ۷۴۵ فقره به مبلغ ۶۶۲ میلیارد و ۵۴۰ میلیون ریال بود. بانک گردشگری به عنوان یک بانک خصوصی در سالل ۱۴۰۰ نیز در مجموع یک هزار و ۵۸۰ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به مبلغ ۱۳۱۷ میلیارد ریال پرداخت کرده بود. در بخش ودیعه مسکن نیز در سال گذشته ۳۷۸۷ فقره تسهیلات به مبلغ ۲۵۰۹ میلیارد و ۸۸۵ میلیون ریال تسهیلات در تهران و ۹۸۵ فقره تسهیلات ودیعه مسکن در سایر استان‌ها به مبلغ ۳۱۸ میلیارد و ۹۰ میلیون ریال پرداخت شد؛این گزارش حاکمیت: اکثر متقاضیان تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری با مراجعه به بانک گردشگری و تکمیل مدارک، از تسهیلات مذکور بهره‌مند شدند و این روند همچنان ادامه دارد. ۳۰ دی ماه، سالگرد تأسیس بانک گردشگری است.

بانک گردشگری ۱۰۰ شعبه در سراسر کشور دارد.

ساتور ساترا! به سریال نوید محمدزاده رسید!

انتقاد تهیه کننده آکتور از عدم تعامل ساترا با شبکه نمایش خانگی

تهیه‌کننده سریال «آکتور»، بعد از سه ماه از ارسال سریال برای ارائه نظر ساترا، هنوز هیچ پاسخی دریافت نکرده‌ایم.چند ماه قبل همراه با نویسنده و کارگردان سریال «آکتور»، به مجموعه ساترا رفتیم و در حضور معاونان و نماینده شورای بازبینی، شرح کاملی از قصه و سریال ارائه کردیم. در این جلسه به طور مفصل به سولات و ابهامات مدنظر ساترا پاسخ دادیم و توافق کردیم با توجه به تداوم فیلمبرداری سریال، سه قسمت از سریال را برای بازبینی در اختیارشان قرار دهیم. در کمال تعجب روز گذشته نامه‌ای به دستم رسید که گویی در آن جلسه هیچ گفتگو و مذاکراتی صورت نگرفته و ساترا خطاب به مدیر فیلمبو بار دیگر تمام مباحث مطرح شده در آن جلسه را به عنوان سوال و مطالبه مطرح کرده است!علاوه بر توافق صورت گرفته، سه قسمت و بیش از ۳۰۰ دقیقه راش سریال (حدودا بیش از ۶ قسمت) سه ماه است که در اختیار ساترا! بوده و همچنان هیچ اصلاحیه و نظری به ما منتقل نشده و این در حالی است که سریال آکتور موافقت اصولی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را دارد و مشکل پروانه ساخت هم ندارد. به نظر می‌رسد بنای ساترا همراهی با شبکه نمایش خانگی و صنعت سینما نیست؛ برای همین هم در نامه جدید برخلاف تعامل صورت گرفته، ارسال هفت قسمت دیگر را درخواست کرده‌اند که یعنی هم نسبت به فرایندهای تولید، تسلطی ندارند و هم ظاهرا بیش از آنکه دنبال تعامل باشند دنبال مانع‌تراشی برای بخش و تولید سریال برای شبکه نمایش خانگی هستند و این رویه برای تمام تولیدات شبکه نمایش خانگی و همه پلتفرم‌ها به صورت مستمر اتفاق می‌افتد.

مشارکت مدنی و سیاسی شهروندان باید در کنار گفت وگوهایی پیرامون عدالت انتخاباتی، شمولیت و تنوع نامزدها انجام شود. در واقع فرایندهای انتخاباتی فی نفسه عامل موثری در ترغیب و یا طرد رای دهندگان نسبت به مشارکت محسوب می شود.

به توجه به کاهش معنادار آمار مشارکت در انتخابات مجلس در دو دوره گذشته و تیمات اجتماعی حاصل از اعتراضات اخیر به نظر می رسد که بازنگری در فرایندهای انتخابات و واقع بینی نسبت به کارکردهای نمایندگی مجلس می تواند گامی مثبت برای ترمیم اعتماد عمومی تلقی شود.

قابل توجه است که در مطالعه موردی عوامل اجتماعی مشارکت شهروندان تهرانی در بازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی، نتایج پژوهش حاکی از آن است که موضوع اعتماد اجتماعی بیشترین تاثیر را بر رفتار انتخاباتی شهروندان داشته

برای حل مساله تعدیل انتظارات عمومی و خود تنظیمی رفتار نمایندگی، باید اصلاح قانون نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس با رویکرد یکپسین شفاف حدود و تعویر کارکرد نمایندگی و تعیین حوزه پاسخگویی خدنامی نماینده در حوزه های انتخابیه در دستور کار مجلس قرار بگیرد.

لازم به ذکر است که طرح اصلاح این قانون در تابستان سال گذشته مورد قبول نماینده ها واقع نشد و پیش نویس جدیدی آماده بررسی در هیات نظارت بر رفتار نمایندگان قرار گرفته است.همچنین در ماه های اخیر موضوع تحقق تسهیلات های کلی در قالب اصلاح نظام انتخابات مجلس، رفت و برگشت های متعددی در صحن و کمیسیون شوراهای مجلس و شورای نگهبان داشته است که در آخرین اقدام طرح مذکور جهت اصلاح و بررسی بیشتر به کمیسیون شوراها ارجاع داده شده است.

است و دلایلی همچون عدم پابندنی منتخبین به وعده های انتخاباتی و معطل ماندن مطالبات مردمی ذیل این موضوع قرار می گیرد(۸) لازم به ذکر است که وعده های دروغین با وعده های خارج ازصلاحیت یک تمایز اصلی دارد؛ مقامی که وعده های خارج از صلاحیت می دهد بعضا قصد دروغ پرانی و فریب افکار عمومی را ندارد بلکه خود را محق و مختار در اعمال صلاحیت هایی می داند که فی الواقع ندارد. این مساله بعضا به عنوان یک زنگ خطر هم برای حاکمیت و هم برای مردم مطرح می شود چرا که اگر این نامزد رای بیابورد و براساس رویه های قانونی نتواند اعمال صلاحیت بکند حاکمیت را متهم به ایجاد اختلال در انجام وظایف می کند. چنانچه در بند ۵ سیاست های کلی انتخابات ابلاغی در تاریخ ۲۴مهرماه۱۳۹۵ نیز به ممنوعیت قانونی این وعده دهی ها اشاره شده است.